

Bacheloroppgave

**Barneverntjenesten i møte med vold i
minoritetsfamilier**

Hvordan kan barnevernet ta hensyn til kulturaspektet
i møte med minoritetsfamilier med vold i familien?

Kristine Breilid

Sosialt arbeid – Barnevernspedagogikk

2022

Egenerklæring

Denne oppgaven er mitt eget og selvstendige arbeid. Den gjør ikke bruk av andre sitt arbeid uten at det er oppgitt, den gjør ikke bruk av tekst fra eget arbeid uten at det er oppgitt, og kilder som er brukt er ført inn i både tekst og i kildeliste på en måte som gjør at jeg ikke vil få en 'ufortjent rennomègevinst'. Den har heller ikke vært brukt som eksamenssvar eller arbeidskrav tidligere.

Jeg vet at oppgaven vil bli elektronisk kontrollert for plagiat og at alvorlige brudd med 'god sitatskikk' blir behandlet som juks jf. UH-lova § 4-7 og § 4-8, 3. ledd.

Det er ikke behandlet personopplysninger i arbeidet med oppgaven. Prosjektet er dermed ikke omfattet av personopplysningsloven.

Jeg gir Høgskulen i Volda rett til å publisere oppgaven vederlagsfritt i elektronisk form.

Sammendrag

Bacheloroppgaven skal undersøke hvordan kulturforskjeller kan påvirke barnevernets arbeid med etniske minoritetsfamilier med vold i familien. Den tar for seg nyanser av vold og hvordan en ved ulike tilnærminger kan forstå og jobbe med volden. Når vi hører om vold mot barn tenker mange at dette ikke hører hjemme noen plass, og at det må være noe alvorlig galt med voldsutøveren. Hører en vold i minoritetsfamilier tenker en kanskje annerledes om volden og knytter den til å være relatert til kulturen fra hjemlandet, religionen eller ære. Norges barnevern har flere ganger blitt kritisert for å ha lite fokus på kulturforskjeller og ulike typer omsorg. I Melding til Stortinget 15 (Justis og beredskapsdepartementet, 2012-2013, s.56) skriver de at mange foreldre med minoritetsbakgrunn opplever å ikke bli forstått eller møtt med respekt for deres kultur og at det ikke finnes nok kunnskap om vold i nære relasjoner i innvandrer miljø. Derfor vil det være interessant å se på hvordan de ansatte kan bedre deres kulturkunnskaper og gi minoritetsfamiliene bedre hjelpetilbud.

Dette er en teoretisk oppgave som ser på sentrale utfordringer barnevernsansatte kan oppleve i møte med vold i minoritetsfamilier som har annen kulturell bakgrunn. Gjennom å se på eksisterende litteratur innenfor temaet og diskutere det i lys av relevant forskning belyser oppgaven hvordan barnevernsansatte kan møte etniske minoritetsetniske familier på bedre måter etter at det er avdekket voldsbruk. Sentrale temaer for oppgaven er barnevern, etniske minoritetsfamilier, oppdragervold og veiledning. Oppgaven skal bidra med mer kunnskap om vold mot barn og unge i etniske minoritetsfamilier. Ved hjelp av begrepene kontekstuell tilnærming, kultursensitivitet og kulturalisering, ser oppgaven på hvordan oppdragervold kan bli forstått og misforstått. Oppgaven ser på hvordan utfordringene i arbeidet kan sees på som et resultat av avmaktssituasjoner og mangler i kommunikasjonen.

Abstract

This bachelor thesis will investigate how cultural differences can affect the child welfare service's work with ethnic minority families with domestic violence. It looks at the nuances of violence and how one can understand and work with violence through different approaches. When we hear about violence against children, many may think that this does not belong anywhere, and that there must be something seriously wrong with the perpetrator. When you hear of violence in minority families, you may think differently about the violence and link it to being related to the culture of their home country, religion or honor. Norway's child welfare services have several times been criticized for having too little focus on cultural differences and different types of care for children. In Report to the Storting 15 (Ministry of Justice and Emergency Preparedness, 2012-2013, p.56) they write that many parents with a minority background experience not being understood or met with respect for their culture and that there is not enough knowledge about violence in close relationships in immigrant environments. Therefore, it will be interesting to look at how the employees can improve their cultural knowledge and give the families better services.

This is a literature study that looks at key challenges child welfare workers may experience in the face of violence in minority families who have a different cultural background. By looking at existing literature within the topic and discussing it in the light of relevant research, the thesis sheds light on how child welfare workers can meet ethnic minority ethnic families in better ways after use of violence has been discovered. Central topics for the thesis are child welfare, ethnic minority families, corporal punishment and guidance. The thesis will contribute with more knowledge about violence against children and young people of ethnic minority background. Using the concepts of contextual approach, cultural-sensitivity and culturalisation, the thesis looks at how parent violence can be understood and misunderstood. The thesis looks at how the challenges in the work can be seen as a result of loss of identity and power in situations and shortcomings in communication.

Forord

Barnevernsreformen trådte i kraft 1.januar 2022. Oppgaven skrives i en tid etter flere runder med strenge tiltak i landet grunnet pandemien, hvor de fleste har måttet tilbringe mer tid sammen i hjemmet, også de som bor i hjem hvor foreldrene bruker vold. Den skrives også i en tid med uroligheter i Europa med økende flyktningstrømmer.

Sosialt arbeid med etniske minoriteter i Norge er noe jeg har syntes har vært et interessant tema lenge. Hvordan vi kan legge opp tjenestene til å være mer inkluderende, forståelsesfulle og mindre stigmatiserende er noe jeg ønsker å kunne bidra med å utvikle og å rette et fokus på. Dette er også et område flere barneverntjenester ønsker å heve kompetansen sin på. Gjennom diverse praksis og jobberfaringer har jeg flere ganger opplevd utfordringer i kommunikasjonen med pasienter eller tjenestebrukere med etnisk minoritetsbakgrunn. Valg av tema ble gjort i samarbeid med veileder for oppgaven, Ane Bergset Mandal. Arbeidet med oppgaven har vært utrolig lærerikt, spennende og interessant og jeg har lært utrolig mye i prosessen.

Jeg ønsker å takke medstudenter for hjelp og støtte i prosessen og ønsker dem lykke til på veien videre.

Volda, mai 2022

Kristine Breilid

Innholdsfortegnelse

Egenerklæring	II
Sammendrag	III
Abstract	IV
Forord	V
Innholdsfortegnelse	VI
Innledning:	1
Begrepsavklaring og avgrensinger	3
<i>Metode og kildekritikk</i>	3
Bakgrunn og rammefaktorer:	4
Voldsbruk i familier i Norge i dag.....	4
Barnevernets rammefaktorer og juridiske rammer:.....	4
Litteratur	6
<i>Teoretiske perspektiv:</i>	6
Barnevernets rolle	6
Oppdragervold	7
Kulturalisering og kultursensitivitet.....	8
Veiledning av etniske minoritetsfamilier	10
<i>Forskning på feltet:</i>	12
Barnevernet i møte med minoritetsfamiliene	12
Oppdragervold.....	13
Kulturalisering og kultursensitivitet.....	13
Forutsetninger for god veiledning	14
Diskusjon:	16
1. Er det behov for nye måter å se på utfordringene i samarbeidet?	16
2. Er det behov for å ta i bruk nye måter å forstå vold?	18
3. Endring og bevaring av foreldrenes oppdragelsesmetoder gjennom veiledning.....	22
Avsluttende refleksjoner	25
<i>Avslutning</i>	26
Litteraturliste	27

«All vold er skadelig, men i en del av sakene vil det likevel være bedre for familiene at foreldrene får hjelp og veiledning, enn at foreldrene blir strengt straffet»

- Judith van der Weele til aftenposten (2016).

Innledning:

Holm (2022) skriver i aftenposten at politiet har sett en økning på ca. 20% av mishandlingsforhold i hjem under pandemien. Oppgaven vil i hovedsak diskutere tema som vold i minoritetsfamilier, barnevern, kultur, og veiledning. Rugkåsa mfl. (2017, s. 11) hevder at det fra flere hold peker på at sosialarbeidere mangler kompetanse om å arbeide med minoritetsetniske familier, og det etterlyses kunnskap om vold i etniske minoritetsgrupper. Vold i minoritetsfamilier er bare ett av barnevernets mange faglige problemstillinger og krever en bred kompetanse innen kultur.

I de senere år har det blitt mer fokus på mangelen av kunnskap innenfor dette feltet og kunnskapsløftet som trengs. I Melding til Stortinget 24 (Barne- og likestillingsdepartementet, 2015-2016, s.109) står det at kunnskap er viktig for treffsikkerhet og effektiv innsats i møte med etniske minoritetsfamilier. Litteraturen belyser i liten grad hvordan en kan jobbe for å oppnå denne treffsikkerheten, og hvordan en kan jobbe spesifikt med oppdragervold. Clemet (2022) skriver i Aftenposten om viktigheten av å ikke bagatellisere vold mot barn, men samtidig ikke skape et mer negativt bilde enn nødvendig, og at nyansene av volden kan være viktige for barna som opplever den. Litteraturen belyser at behovet for utvidet kulturkompetanse også vil bety å se på hvordan egen kultur påvirker arbeidet (Rugkåsa mfl. 2017, ss. 26), likevel kan en ikke finne mye om hvordan kulturen vår faktisk påvirker arbeidet. Litteraturen peker på utfordringer for barnevernsansatte i møte med etniske minoritetsfamilier og at kulturforskjeller kan bidra til at oppdragervold blir misforstått. Fylkesnes og Netland (2013, s. 233) hevder at mer forskning kan være avgjørende for å øke forutsetningene for at familiene kan få et bedre tjenestetilbud. I oppgaven er det brukt litteratur innenfor barnevern, etniske minoritetsfamilier, oppdragelse, vold og kultur.

I offentlige festtaler oppfordrer norske myndigheter ofte til å glede oss over eksisterende kulturforskjeller (Thorbjørnsrud, 2019, s. 221), men blir det alltid slik i barnevernssaker? Bufdir (2021) skriver at barn med innvandrerbakgrunn er overrepresenterte mottakere av hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Mange innvandrere opplever å forklares gjennom «sin kultur» (Thorbjørnsrud, 2019, s. 220). Rugkåsa mfl. (2017, s. 79) hevder at studier viser at norske sosialarbeidere på grunn av mangel på kunnskap opplever det spesielt krevende med

tanke på kommunikasjon, syn på barn og barneoppdragelse, vold og fysisk avstraffelse. Kulturkunnskap synes å være et tema hvor det er stor enighet om at det eksisterer mangel på kunnskap. Oppgaven er en teoretisk oppgave hvor den tar for seg flere fagfellevurderte tekster og forskningsrapporter. Litteraturen er valgt fra pensum og bøker utenfor pensum, knyttet til blant annet barnevernsarbeid, kultur, vold og minoritetstilværelsen i Norge.

Som barnevernspedagog kan en jobbe på barnevernskontor, men og ved andre instanser hvor en møter barn, foreldre eller familier med minoritetsetnisk bakgrunn. Kompetanse om gode måter å arbeide med minoritetsetniske familier på vil derfor kunne være nyttig innenfor mange områder innenfor det sosiale arbeidet. En hører ofte at barneverntjenesten gjør vurderinger basert på «god nok» omsorg og «gode nok» foreldre. Hvordan kan mer kulturkompetanse hjelpe barneverntjenesten med å gjøre disse vurderingene? Ettersom det fra flere hold ønskes mer kompetanse på området kan denne oppgaven bidra til å se teori og forskning på dette feltet fra en annen vinkel. I 2020 hadde 26% av barna med barnevernstiltak innvandrerbakgrunn i tillegg hadde 14% av barna med tiltak en norskfødt forelder og en utenlandsfødt forelder (Bufdir, 2021). Oppgaven vil kunne ha nytteverdi for barnevernsansatte spesielt, men også for alle som jobber med foreldre eller barn og unge med etnisk minoritetsbakgrunn, for eksempel på familievernkontor, helsestasjon, miljøterapeut på skole eller barnehage. Dette fordi kunnskap om hvordan vi bedre kan møte familiene med denne type problematikk kan resultere i bedre barnevernstiltak, mindre stigmatisering, mer forståelse og bedre forutsetninger for gode dialoger og samarbeid med familiene. Som Rugkåsa mfl. (2017, s. 11) peker på, er en forutsetning for godt barnevernfaglig arbeid å utvikle en praksis der barn og familier opplever å bli møtt med forståelse for de faktiske livene de lever. Denne oppgaven skal ta for seg hvordan en kan gjøre dette innenfor familier med etnisk minoritetsbakgrunn i Norge. Derfor er problemstillingen:

«Hvordan kan barnevernet ta hensyn til kulturaspektet i møte med minoritetsfamilier med vold i familien?»

For å hjelpe med å svare på problemstillingen tar oppgaven for seg tre forskningsspørsmål.:

- ◆ «Hvordan kan barnevernsansatte forstå utfordringene som kan oppstå i møte med etniske minoritetsfamilier med vold i familien?»
- ◆ «Hvordan kan kulturaspektet påvirke arbeidet med vold i etniske minoritetsfamilier?»
- ◆ «Hvordan kan barnevernsansatte legge til rette for god veiledning med etniske minoritetsforeldre etter avdekket voldsbruk?»

Begrepsavklaring og avgrensinger

Oppgaven er ikke avgrenset til en bestemt gruppe etniske minoriteter, ettersom forskningen som er brukt ikke heller har vært det. Etniske minoriteter er en heterogen gruppe mennesker som kan bestå av barn av eller mennesker som selv har innvandret eller flyktet til Norge fra andre land, som kan ha andre morsmål enn norsk og en annen kulturell bakgrunn enn majoritetsbefolkningen (Aadnanes, 2020, s. 108);(Bø, 2015, s. 210). Teksten handler om etniske minoritetsfamilier, men vil i hovedsak sette søkelys på hvordan en kan jobbe i møte med foreldrene for å bedre familiens situasjon. Barnevernsansatte er også en heterogen gruppe, og består av mennesker med mange ulike bakgrunner. Oppgaven har tatt utgangspunkt i at barnevernsansatte som Rugkåsa mfl. (2017, s. 29) beskriver, er representanter for samfunnets majoritet.

Metode og kildekritikk

Teksten tar for seg det omdiskuterte begrepet «oppdragervold» og har i hovedsak fokus på den fysiske volden – ikke den psykiske, selv om de som Weele mfl. (2011, s. 122) hevder, ofte glir inn i hverandre. I oppgaven er det i hovedsak brukt norsk litteratur av norske forskere. Det blir perspektivene fra norske forskere som ser på forhold i Norge. Som Aadnanes (2020, s. 119) hevder, er vårt eget blikk formet av den kulturelle posisjonen vår, som ikke er nøytral eller objektiv. Selv er jeg også etnisk norsk. Dette vil gjøre at oppgave skrives fra mitt perspektiv, påvirket av min kulturelle kontekst. Oppgaven er teoretisk og skal som Sandaunet og Eriksen (2022, s. 183) hevder, undersøke flere teoretiske perspektiv innenfor temaet for å se problemstillingen i et nytt lys. Teksten tar for seg forskningsartikler og rapporter som ikke er regnet som fagfelleverderte tekster. De er likevel gitt ut av anerkjente organisasjoner og forskningsinstitutt som NOVA, Bufdir og NKVTS. For å finne forskningsartikler har jeg brukt søkemotorene Oria, Idunn og Google scholar.

Bakgrunn og rammefaktorer:

Voldsbruk i familier i Norge i dag

Vi skal ikke mange tiår tilbake før synet på oppdragervold var annerledes i Norge fra hvordan det er i dag (Rugkåsa mfl. 2017, s. 26). Mange etniske norske har foreldre eller besteforeldre som kan fortelle om hvordan et klaps på kinnet eller ris på rumpen var vanlig da de var barn dersom de gjorde noe galt. Barnelova (1981) artikkel 30, tredje ledd, første og andre punktum sier at «barnet ikke må bli utsatt for vold eller på annet vis bli håndtert slik at den psykiske eller fysiske helsen blir utsatt for skade eller fare.» Loven er tydelig på at vold mot barn er ulovlig i alle former, også som ledd i oppdragelse. Det kan være vanskelig å finne tall på hvor mange som opplever oppdragervold i Norge i dag siden det er et begrep som kan tolkes på flere måter. Bredal mfl. (2020, s. 15) hevder at barn og voksne med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i statistikker om vold. Bredal mfl. (2020, s. 187) finner fra sin analyse at ungdom fra familier med lave sosioøkonomiske ressurser, har ca. 14-15% større sjanse for å bli utsatt for vold. I Thoresen og Hjemdal (2014, ss. 15-16) sin undersøkelse kom det frem at ca. 33% av mennene og 27% av kvinnene fra utvalget hadde opplevd mindre alvorlig vold fra foresatte i barndommen. En undersøkelse gjort noen år senere på 12-16 åringer viste at rundt 1 av 5 hadde opplevd mindre alvorlig fysisk vold, og 1 av 20 har opplevd mer alvorlig vold i oppveksten (Hafstad & Augusti, 2019, s. 15). Sommerfeldt mfl. (2014) finner i sin undersøkelse at det ikke er mer bruk av oppdragervold hos familier med ikke-etnisk norsk bakgrunn enn hos etniske norske familier. Dette kan peke på at vold i hjemmet ikke kan sees på som kun et «innvandrerproblem», men heller en problemstilling som krever nye tenkemåter og fremgangsmåter.

Barnevernets rammefaktorer og juridiske rammer:

Norsk barnevern handler i stor grad om de laveste sosiale klassene, og innsatsen er betydelig høyere i den ikke-etnisk norske befolkningen (Kvello, 2018, s. 234). Når barneverntjenesten får kjennskap til familievold, er responsen ofte akutt plassering (Kvello, 2018, s. 391), men som Andresen (2019, s. 68) hevder, kan akutte flyttinger få store konsekvenser for barnet og familien. Barneverntjenesten jobber ut ifra Barnevernloven (1992) §3-1, første ledd som sier at de «skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å

forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker». Derfor vil barneverntjenesten jobbe med familier med vold i hjemmet for å bedre oppvekstvilkårene for barna. En av de mest sentrale barnevernslovene er §4-1, «hensynet til barnets beste» (Barnevernloven, 1992). Som Kvaran (2017, s. 27) peker på, hviler barnevernloven på tre prinsipp: barnets beste, det biologiske prinsipp og det minste inngreps prinsipp, slik at omsorgsovertakelse etter barnevernloven (1992) §4-12, som Qureshi og Fauske (2015, s. 251) peker på, kun blir siste utvei. Barnevernloven (1992) gir etter §4-3, barnevernet myndighet til å foreta undersøkelser i barn og familier sitt privatliv for å avdekke skadelige omsorgsvilkår og deretter eventuelt tilby hjelpetiltak (Aadnanes, 2020, s. 63). Etter Barnevernloven (1992) §4-4, skal barneverntjenesten bidra til å gi det enkelte barn gode levekår og utviklingsmuligheter ved råd, veiledning og hjelpetiltak.

Litteratur

Teoretiske perspektiv:

Teoridelen skal se på utfordringer i barnevernsfaglig arbeid, forklare begrepene oppdragervold, kulturalisering, kultursensitivitet og se på veiledning som tiltak i barneverntjenesten. Begrepene er valgt fordi de har gått igjen i litteraturen og oppleves som relevante til denne type problemstilling. Begrepet «oppdragervold» har blitt brukt i oppgaven for å nyansere hvilken type vold oppgaven fokuserer på. Teorien ses i utgangspunktet fra et minoritetsperspektiv i barneverntjenesten, og hvordan de ulike begrepene utspiller seg i saker med vold i minoritetsetniske familier i barneverntjenesten.

Barnevernets rolle

God nok omsorg er noe vi ofte hører om saker i barneverntjenesten. Hvordan defineres det? I Norge jobber vi ut ifra barneverntjenestens kunnskapsgrunnlag av teorier fra det juridiske, medisinske og psykologiske fagfeltet (Rugkåsa mfl. 2017, s. 35). Barnevernsansatte representerer samfunnets majoritet, og definerer normalitetsgrensene for god barneoppdragelse gjennom definisjonsmakten de har (Rugkåsa mfl. 2017, ss. 29,46-47). En god nok omsorg vil derfor avgjøres ut ifra hvorvidt foreldrene handler innenfor disse satte grensene. Dette kan medføre et konformitetspress som kan gjøre at minoritetsetniske foreldre opplever at deres verdier, normer og erfaringer underkjennes og at de tvinges til å opptre på bestemte måter (Rugkåsa mfl. 2017, s. 29). Flere med innvandrerbakgrunn opplever seg som misforstått og at deres opprinnelseskultur ikke i tilstrekkelig grad respekteres eller sees på som en ressurs av norske barnevernsansatte (Kvello, 2018, s. 235) viser til Paulsen mfl. (2009). Nordby (2013, ss. 262-280) hevder at flerkulturelt barnevernsarbeid kan involvere betydelige verdikonflikter og gråsoner hvor det er nødvendig å gå varsomt frem, selv om en alltid må å sikre barnets beste. Tidsklemmen er et godt kjent begrep innenfor barnevernet, samtidig befinner barnevernsansatte seg ofte i situasjoner hvor de er nødt til å handle raskt i saker med komplekse sosiale problemer (Rugkåsa mfl. 2017, s. 97). Bunkholdt (2017, s. 193) peker på at det å ta imot hjelp fra barnevernet kan være forbundet med usikkerhet og mindreverdsfølelse. Barnevernet jobber med mennesker som kan være medlemmer av både

den etniske minoritetsbefolkningen og den laveste sosiale klassen, hvor to deler av identiteten kan være undertrykt (Thorbjørnsrud, 2019, s. 238).

Oppdragervold

Ved økt innvandring kommer også mennesker fra kulturer hvor bruk av vold er vanlig i oppdragelse av barn, noe de fleste vet er ulovlig i Norge, men som kan være vanskelig å endre (Nordhaug, 2018, s. 20). Aadnanes (2020, s. 111) hevder at mange barnevernsansatte ofte tolker en bekymring om vold i minoritetsetniske familier som oppdragervold. Alle kulturer har ulike måter å ha omsorg for små barn på (Nordhaug, 2018, s. 20), og som Bunkholdt (2017, s. 119) hevder, utformes omsorgskompetansen av miljøet og er i takt med handlinger miljøet mener gir ønskede resultater. Derfor bør foreldrenes måte å gi barna sine omsorg på, vurderes ut ifra normene i miljøet omsorgen gis i (Bunkholdt, 2017, ss. 119-120). Dette betyr likevel ikke at all atferd kan eller skal aksepteres. Det norske samfunnet regnes som Rugkåsa mfl. (2017, s. 49) hevder, for å være barnesentrert og andre syn på barnet kan bli sett ned på som lite omsorgsfulle. Som Bunkholdt (2017, s. 155) trekker frem, finnes god dokumentasjon på at omsorgssvikt gjentar seg i generasjoner. Dette er noe som foreldrene gjerne har opplevd selv og som de bringer med seg når de skal oppdra sine barn. Nordhaug (2018, ss. 20-21) peker på at det er viktig å huske at denne type vold er basert på vilje og tro på at dette er det beste for barn, og derfor møte foreldrene med samtale og opplæring. I noen kulturer kan det oppfattes som et tegn på foreldrenes likegyldighet dersom de ikke bruker streng fysisk disiplin (Weele mfl., 2011, s. 124). Å komme til Norge kan for mange være en belastende prosess, og det kan som Weele mfl. (2011, ss. 124, 130) hevder, ikke utelukkes at noen kan ta opp en ukultur som ikke var i bruk som følge av utfordringene de blir møtt med som innvandrere i Norge, med mangel på tilhørighet og kontroll. Vår definisjon av vold vil som Aadnanes (2020, ss. 38-39) hevder, avhenge av den kulturelle og sosiale kontekst, og vår forståelse av definisjonen av vold vil dermed påvirke hvilken hjelp og respons som blir utløst.

For å beskrive vold i Norge er fokuset som Weele mfl. (2011, s. 128) hevder, mer på hvordan handlingen oppfattes av mottakeren, enn intensjonen til initiativtakeren. Altså oppfattes det fra mottakeren som vold, så er det vold. «Oppdragervold» forklarer Kvello (2018, s. 363) som fysisk avstraffelse av barn som omsorgspersonen bruker for å regulere eller korrigere dem. Den kortvarige førsteeffekten kan få foreldrene til å tro at metoden er effektiv fordi barnet tar

seg sammen og fremstår tilpasset (Kvello, 2018, s. 364). Bruk av oppdragervold kan ha mange konsekvenser, og kan som Kvello (2018, s. 364) hevder, ved hyppig bruk lede til at situasjonen over tid forverrer seg og kommer ut av kontroll. Barn som har vært utsatt for vold kan som Bunkholdt (2017, s. 142) hevder, utvikle varige tilpasningsproblemer, men det som kan motarbeides ved at barna får et bedre omsorgsmiljø så tidlig som mulig i utviklingen. Det eksisterer flere definisjoner og nyanser av vold mot barn. Flere deler volden inn i to kategorier: «mindre alvorlig fysisk vold» i oppveksten, som klaps med flat hånd, klyping eller lugging, og «mer alvorlig fysisk vold», som å bli sparket, slått med en hard gjenstand eller banket opp (Hafstad & Augusti, 2019); (Thoresen & Hjemdal, 2014). Weele mfl. (2011, ss. 122-123) har delt inn vold mot barn inn i fire kategorier;

- Vold som intendert omsorgsfull oppdragelse.
- Tankeløs overføring av skadelige familietradisjoner.
- Emosjonelt dysregulerte foreldre som tar frustrasjon ut over barna.
- Oppdragervold som et systematisk ledd i familieterror.

Weele mfl. (2011, s. 122) skiller de to første formene fra de to siste ettersom de er instrumentelle, mens de to siste er mer impulsive. Skillet mellom instrumentell og impulsiv vold vil være viktig i forståelsen av volden, og en må som Weele mfl. (2011, s. 130) peker på, gjøre en vurdering om oppdragervolden er preget av en ureflektert eller en gjennomtenkt praksis. Oppgaven tar i hovedsak for seg de tre første formene for vold, og skal senere diskutere hvordan barneverntjenesten kan bruke disse nyansene for å forstå volden.

Kulturalisering og kultursensitivitet

FNs Barnekonvensjon (1989) ble ratifisert av Norge i 1991 og forplikter Norge å ta hensyn til barnets etniske, språklige, religiøse og kulturelle bakgrunn. I Barnekonvensjonen (1989, artikkel 30) står det at «alle barn har rett til å leve i pakt med sin egen kultur, religion og språk». Dette vil også gjelde innenfor barneverntjenesten. Kultur er som Schiefloe (2011, ss. 134-135) hevder, noe vi ofte ikke tenker over, men som preger vår væremåte, tanker og handlinger, og gjør det mulig for oss å opptre på hensiktsmessige måter for å bli godkjente av fellesskapet. Å komme til Norge fra et annet land vil bety at en må bli en del av et nytt fellesskap med en ny kultur. Majoriteten vil som Thorbjørnsrud (2019, s. 242) trekker frem, ha definisjonsmakten, og minoriteten må samhandle med majoriteten på deres premisser. Som Qureshi og Fauske (2015, ss. 249-250) hevder handler minoritetstilværelsen om å mestre

foreldrerollen i de nye omgivelsene etter tap av nære relasjoner, status og for mange, følelsen av kontroll. I mange tilfeller kan barna kjappere tilpasse seg kulturen og mestre språket, og kan måtte hjelpe foreldrene med å oversette som kan føre til at foreldrene kan oppleve å miste autoritet overfor sine egne barn (Nordhaug, 2018, s. 21). Den norske innvandringspolitikken bygger som Schiefloe (2011, s. 179) hevder, på et flerkulturelt ideal, hvor en forutsetter at det er mulig for ulike folkegrupper å leve i harmoni med hverandre samtidig som de opprettholder sine språk, verdier og religioner.

Det er mye snakk om å øke den kulturelle kompetansen vår. Forestillingen om kulturell kompetanse kan som Rugkåsa mfl. (2017, s. 80) hevder, føre til at menneskene ikke oppfattes som mennesker med individuelle særtrekk og behov, men som representanter for en kultur. Kulturalisering blir av Rugkåsa mfl. (2017, ss. 55-56) definert som en snever forståelse og tilnærming til sosiale problemer hvor situasjoner eller problemer fortolkes, forklares og behandles ut ifra en generalisert forståelse av kultur. Qureshi og Fauske (2015, s. 251) peker på at arbeidet med etniske minoritetsfamilier handler om å ha blick for spenningsfeltet mellom det allmenne og det særegne. Som Rugkåsa mfl. (2017, s. 25) hevder, blir sosiale problemer ofte forklart på bakgrunn av individuelle og kulturelle forhold, mens aspekter som makt, økonomi eller klasse i liten grad blir trukket inn. Ved kulturalisering av volden vil en som Aadnanes (2020, s. 111) hevder, fortolke og forklare volden med utgangspunkt i kultur, hvor problemet kan bli forenklet og endimensjonalt hvor en kan overse andre viktige forhold ved situasjonen. Rugkåsa mfl. (2017, s. 57) peker på at fenomener som fattigdom kan kulturaliseres, og forhold som trangboddhet, lite møbler og barn som sover på gulvet kan bli forstått som uttrykk for kulturell praksis og ikke som materiell fattigdom. Foreldrenes omsorg kan forstås som dårlig på grunn av deres kultur, ikke fordi de har lite penger. Weele mfl. (2001, s. 135) hevder at innvandreres oppdragervold ofte oppfattes som å ha noe med kultur å gjøre, mens vi forklarer den norske oppdragervolden som å handle om individuelle faktorer som rus eller psykiske vansker. Etniske stereotypier er som Schiefloe (2011, s. 175) hevder, forenklete unyanserte oppfatninger om mennesker som tilhører andre folkeslag, noe alle mennesker har om andre etnisiteter (Thorbjørnsrud, 2019, s. 228). Mennesker har et behov for å danne et bilde av hvordan noen er for å kunne forutsi hvordan de kommer til å oppføre seg, for derfor å vite hvordan de selv skal oppføre seg overfor dem (Thorbjørnsrud, 2019, s. 227).

Kultursensitivitet forklares av Bø (2015, s. 228) som å være mottakelig for andre menneskers kultur, verdiprioriteringer og holdninger. Rugkåsa mfl. (2017, s. 79) hevder at kulturkompetanse egentlig går ut på det samme som en helhetlig kontekstuell tilnærming. En kontekstuell tilnærming vil legge vekt på hvordan normer, verdier og holdninger og sosiale, kulturelle og politiske forhold påvirker hvordan noen lever livet sitt, for å bedre klare å forstå egne og andres handlinger i en større kontekst (Qureshi & Fauske, 2015, s. 253). Rugkåsa mfl. (2017, ss. 26-27) peker på at å bedre kulturkunnskapen også handler om å få mer kunnskap om hvordan egen kultur påvirker hvordan vi oppfatter og fortolker verden, som kan bidra til bedre forutsetninger for å undersøke og forstå andres perspektiver og livssituasjoner. Schiefloe (2011, s. 176) definerer kulturrelativisme som å forstå og tolke andre kulturer ut fra deres egne premisser og at en kulturrelativistisk forståelse er en forutsetning for å få bedre og tillitsfulle samhandlinger med personer fra andre kulturer. Den viktigste kilden til kulturell kunnskap vil alltid som Rugkåsa mfl. (2017, s. 83) hevder, være personen eller familien selv.

Veiledning av etniske minoritetsfamilier

Weele mfl. (2011, s. 123) peker på at de instrumentelle formene for oppdragervold ofte kan bearbeides med gode pedagogiske intervensjoner i et kultursensitivt perspektiv. Foreldreveiledning er som Kvello (2018, s. 268) peker på, sett på som en av de desidert viktigste hjelpetiltakene i barnevernet. Bø (2015, s. 230) hevder at det å ha kulturelle relevante ferdigheter betyr å kunne tilpasse metoder og tiltak slik at de oppleves som relevante ut fra målgruppens egne verdier og tradisjoner. Stedet hvor samtalen foregår kan som Jensen (2016, s. 67) hevder sette grenser for samtalens innhold, og Kvello (2018, s. 273) trekker frem at hjemmebesøk synes å gi mest positive utfall. Kulturen vil definere hva som er relevante temaer, problemstillinger og synspunkter i dialog (2011, s. 135). I dialogen hevder Qureshi og Fauske (2015, s. 250) at en burde få frem hvilke trekk ved oppdragelsen familien selv vektlegger og få frem barnevernets funksjon og fordelene med å samarbeide med barnevernet. Nordby (2013, s. 282) peker på at uten en god forståelse av hverandres synspunkter vil det bli umulig å komme til enighet om hva som er riktig for barnet.

Når det gjelder forutsetninger for suksessfull veiledning med minoritetsforeldre er det flere forhold en kan tenke over. Foreldreveiledning er som Kvello (2018, s. 335) trekker frem, samtalebasert, og forutsetter språkferdigheter, evne til å generalisere, overføre erfaringer og

forstå metaforer. Saksbehandler kan legge frem ting som «noe alle vet», og familiene kan tenke at de fremstår dumme dersom de spør om en forklaring (Nordby mfl. 2013, s. 263). Mange foreldre kan som Weele mfl. (2011, s. 135) hevder, oppleve det som unaturlig å innrømme feil før de har tillit til den profesjonelle. Samtalene med foreldre kan ofte bære preg av en moraliserende tone med tydelige beskjeder om at det er ulovlig (Weele mfl. 2011, s. 132). Aadnanes (2020, s. 41) peker på at i noen tilfeller kan det å bruke voldsbegrepet i møte med familier være til hinder for samarbeidet. Jensen (2016, ss. 65-67) peker på at for å møte familiene med forståelse bør en vise nysgjerrighet og åpenhet for det den andre har å fortelle for å få hele mangfoldet av historier og forklaringer og ikke avfeie familiens verdier som ugyldige eller ubegrunnede (Nordby mfl. 2012, s. 271). Weele mfl. (2011, s. 132) peker på at en i møte med foreldrene bør utforske hva de ønsker å oppnå med bruk av fysisk avstraffelse samt foreldrenes egne erfaringer med vold. I dialogen bør en diskutere foreldrenes gode intensjoner, positive sider ved familiekulturen, informere om skadevirkninger og konkretisere alternativer for å utvikle et felles oppdragerspråk med foreldrene. (Weele mfl. 2011, ss. 128-136)

Forskning på feltet:

Forskningen på feltet vil videre gå inn i de samme temaene som i teoridelen og vil supplere med forskning på disse områdene. For å finne relevante forskningsartikler og fagfellevurderte tekster på temaet har jeg i hovedsak brukt søkeordene «etniske minoriteter i barneverntjenesten», «vold i minoritetsfamilier», «oppdragelse», «etniske minoriteter i barneverntjenesten». Gjennom forskningsartiklene har jeg sett på hvilke andre artikler eller rapporter de viser til, og dermed funnet flere relevante tekster. Dette kan som Jensen (2022, s. 120) trekker frem, minne om Ridleys (2012) snøballsøk. Bruk av denne metoden gjør det lettere å finne relevante forskningsartikler, men kan også føre til at teksten blir drevet i en retning av forskningen.

Barnevernet i møte med minoritetsfamiliene

Møtet mellom minoritetsfamilier og barnevernet kan være utfordrende, både for saksbehandler og for familiene. Saksbehandlerne knyttet ifølge Berg og Paulsen (2015, s. 154) ofte utfordringene til språk, kulturforskjeller, ulik forståelse av barneoppdragelse og manglende kultursensitivitet i barnevernet. Weele og Fiecko (2020, s. 139) finner at foreldrene ofte får mye informasjon om emner som kan være fremmede for dem, samtidig som de ofte er redde og fortvilet, som kan gjøre at kognitive funksjoner kan bli midlertidig svekket. Det er en utbredt mistillit og frykt mot barnevernet, og etniske minoritetsfamilier erfarer å ikke bli møtt med forståelse for verdiforskjeller i oppdragelsesstil (Fylkesnes mfl., 2015, s. 81). Fylkesnes mfl. (2015, s. 81) finner at frykten etniske minoritetsforeldrene har for barneverntjenesten kan være knyttet til frykten for å oppleve at deres foreldreidentitet vil bli krenket. Aarseth og Bredal (2018, ss. 172-173). Ifølge Fylkesnes mfl. (2015, ss. 91-92) oppgir mange etniske minoritetsforeldre at de får dårlig informasjon om barnevernets rolle og lite opplæring i norske omsorgsverdier, men saksbehandlere kan også som Fylkesnes og Netland (2013, s. 222) peker på, prioritere å informere om det norske systemet og forventninger til foreldreatferd fremfor å gå i dialog med foreldrene. Aarseth og Bredal (2018, s. 175) finner at det er svært lite oppmerksomhet rundt kulturspesifikke forskjeller i kommunikasjonsstiler og hvordan det påvirker kommunikasjonen. Aspekter som makt og avmakt vil som Qureshi (2005, s. 268) hevder, også påvirke kommunikasjonen. Fylkesnes mfl. (2015, s. 89) skriver at etniske minoritetsfamilier sine kritiske spørsmål til barnevernet ofte oppfattes som uttrykk for

manglende kunnskap, men de kritiske spørsmålene kan heller forstås som manglende samsvar mellom foreldrenes og barnevernets forståelse av hva som er barns beste. Det å avtale møter frem i tid var som Fylkesnes og Netland (2013, s. 227) finner i sin undersøkelse, noe foreldrene satt pris på, som var med på å skape tillitt fordi de da var sikrere på at de ville få nødvendig hjelp og at de fikk samlet opp spørsmål til neste møte.

Oppdragervold

I ett studie av 32 minoritetsforeldre finner Smette og Rosten (2019, s. 110) at mange flyktningbarn som kom til Norge, har hatt erfaringer med oppdragervold i barndommen og foreldre som har strevet med å håndtere omveltningen. Haugen, Paulsen og Caspersen (2018, s. 14) peker også på at mange av menneskene som utøver oppdragervold vil gjøre dette på grunn av at det er det de har vokst opp med selv, og som de anser som en god form for oppdragelse. Andresen (2019, s. 20) finner i sitt materiale at en stor andel av foreldrene oppga at de selv har vært utsatt for vold. Smette og Rosten (2019, s. 111) fant at informantene i stor grad ønsker å være foreldre på andre måter enn deres foreldre var. Andresen (2019, s. 21) viser til Killén (2016) for å trekke frem at tilknytningsforstyrrelser overføres mellom generasjonene, og foreldre som har vokst opp med vold og omsorgssvikt kan overføre det til sine barn. Fylkesnes og Netland (2013, s. 230) trekker frem at en mor i deres studie fortalte at hun slo barnet for at det skulle forstå at det hun hadde gjort var galt, ikke for at barnet skulle få vondt. Aarseth og Bredal (2018, s. 174) finner at det er behov for å nyansere vold uten at det blir oppfattet som å bagatellisere volden. Augusti og Hafstad (2019, s. 62) hevder at det som kategoriseres som mindre alvorlig vold, kan oppleves som alvorlig for barnet. Å skille mellom mild og grov vold er som Løvgren mfl. (2017, s. 112) hevder, ikke uproblematisk og mild vold kan oppleves som alvorlig og skremmende for den utsatte. Fylkesnes mfl. (2015, s. 81) peker på at flere forskere er skeptiske til hvilket rom det er for kulturell forskjellighet rundt omsorg for barn i Norge, og om etniske minoritetsbarn mottar riktig hjelp til riktig tid.

Kulturalisering og kultursensitivitet

Andresen (2019, s. 22) finner i sin gjennomgang av 106 barnevernssaker at det i stor grad mangler fokus på kultur. Ifølge Berg og Paulsen (2015, s. 153) har minoritetsfamilier generelt sett lavere sysselsetting og inntekt enn resten av befolkningen og dette fører til at mange

utsettes for vedvarende fattigdom og tilhørende problemer. De aller fleste familiene har som Andresen (2019, s. 20) trekker frem, sammensatte og komplekse problemer med utfordringer på mange områder, hvor utfordringene kan forsterke hverandre. Forholdet mellom majoritet og minoritet kan påvirke relasjonen mellom barnevernsansatte og minoritetsfamiliene (Berg & Paulsen, 2015, s. 153). Flere forskere opplever at barneverntjenesten i for stor grad forklarer familiers problemer med at de har en annen kulturbakgrunn enn norsk (Andresen, 2019, s. 22). Qureshi (2005, ss. 266, 269) hevder at problem ofte oppstår når kultur tolkes uten å ta hensyn til menneskene bak, og finner at profesjonelle ofte gir enkeltpersoners handlinger en generalisert kulturbetinget forklaring. Som Fylkesnes mfl. (2015, s. 91) finner i sin undersøkelse, opplever mange minoritetsfamilier at forhold som gjør en marginalisert i samfunnet kan påvirke evnen til å medvirke i egen barnevernssak, og manglende evne til medvirkning forklares ofte med foreldrenes etnisitet. Qureshi (2005, s. 271) hevder at det er like galt å være kulturblind som å overfokusere på kulturens betydning for alle andre enn seg selv, og at kultur kan brukes til å tilsløre reelle ulikheter av sosial, økonomisk og politisk bestemte levekår i samfunnet. Aarseth og Bredal (2018, s. 172) finner at barnevernsansatte har en for snever og lite kultursensitiv definisjon av omsorgskompetanse og måter å uttrykke omsorg på. Qureshi (2005, ss. 269-270) hevder at kultursensitivitet handler om å stille spørsmål og skille mellom det kulturspesifikke, det allmenne og det unike. Ved å bruke interseksjonelle tilnæringer kan en som Berg og Paulsen (2015, s. 154) hevder, ta hensyn til både minoritetsperspektivet og levekårsperspektivet. En lignende tilnærming vil være en kontekstuell tilnærming, som vil se på menneskers individuelle praksis og kollektive erfaringer i en sammenhengende kontekst (Qureshi, 2005, s. 269). Smette og Rosten (2019, s. 114) hevder at profesjonelle som kommer i kontakt med minoritetsfamilier, bør ha forståelse for den konteksten foreldrene har for sitt foreldreskap, både den kulturelle og strukturelle konteksten.

Forutsetninger for god veiledning

Å være foreldre i et nytt samfunn kan være utfordrende og som Smette og Rosten (2019, s. 111) ser har foreldrene ofte behov for støtte og veiledning når de skal forstå oppdrageridealet i det nye samfunnet. Ved undersøkelse av etniske minoritetsforeldrenes positive opplevelser med barneverntjenesten trekker Fylkesnes mfl. (2015, ss. 89-90) frem at flere av informantene hadde blitt positivt overrasket ved første møte, fordi de opplevde å bli

«behandlet som normale mennesker», og at de ble lyttet til og at det var muligheter for deltagelse. Fylkesnes, og Netland (2013, s. 227) finner at å ha samtaler hjemme hos familiene kan gjøre at foreldrene blir mer komfortable til å prate om personlige temaer. I møte med familier som bruker vold skriver Haugen, Paulsen og Caspersen (2018, ss. 14-15) at arbeidet krever systematisk og langsiktig innsats fra hjelpeapparatet hvor bruken av dialog er viktig hvor foreldrene kan stille spørsmål og utveksle erfaringer samt få nye verktøy til barneoppdragelse. En mor fortalte i Fylkesnes og Netland (2013, s. 230) sin undersøkelse på at hun opplevde veiledningen om hvordan vi gjør det i Norge som bra, men at det for hun er helt unaturlig å gi ros og kreve unnskyldning fra barnet. Fylkesnes mfl. (2015, ss. 94, 222, 226) hevder at barneverntjenesten er avhengig av tillit for å realisere sine målsettinger, og at flere foreldre trakk frem at å oppleve forståelse for ulike aspekter ved det å være minoritet i Norge opplevdes som betydningsfullt. Fylkesnes mfl. (2015, s. 83) peker på at det å bli møtt med anerkjennelse er så viktig for mennesker at ved fravær av anerkjennelse kan føre til krenkelsesopplevelser. Flere undersøkelser indikerer at tjenester for etniske minoriteter forutsetter mer tid, tilgjengelighet og en mer utforskende og sensitiv kommunikasjonsstrategi fra saksbehandleren (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 222). Kommunikasjon på tvers av språk og kulturer krever som Qureshi (2005, s. 272) hevder, at en ser på hva som sies, hvordan det sies og hva det legges vekt på. Flere forskere finner at det er en oppfatning om at foreldrene åpent må fortelle at de har utøvd vold for å kunne vurderes som å ha endringsvilje, selv om det ikke har blitt opparbeidet tillit til saksbehandler.

Diskusjon:

Diskusjonsdelen skal i tre deler diskutere teorien opp mot forskningen. Delene er bygd opp etter forskningsspørsmålene og tar først for seg hvordan barnevernsansatte kan forstå utfordringene som kan oppstå i møte med etniske minoritetsfamilier. Her trekkes definisjonsmakt og konformitetspress frem som relevante faktorer. Videre tar diskusjonsdelen for seg hvordan kulturaspektet påvirker arbeidet med vold i etniske minoritetsfamilier. Weele mfl. (2011, ss. 122-123) sin inndeling av vold vil bli diskutert ved hjelp av begrepene kontekstuell tilnærming og kulturalisering. Så ser diskusjonsdelen på hvordan barnevernsansatte kan legge til rette for god veiledning med etniske minoritetsforeldre etter avdekket voldsbruk diskutert, og hvordan tillit er avgjørende for å kunne gjennomføre veiledning.

1. Er det behov for nye måter å se på utfordringene i samarbeidet?

I dette kapittelet skal oppgaven diskutere forskningsspørsmålet «Hvordan kan barnevernsansatte forstå utfordringene som kan oppstå i møte med etniske minoritetsfamilier med vold i familien». Familiene er ofte lite kjent med at offentlige instanser blander seg inn i familiens private forhold (Qureshi, 2005, s. 266) og flere beskriver arbeidet med voldssaker i minoritetsfamilier som utfordrende (Andresen, 2019, s. 22). Familiene kan ved kontakt med barneverntjenesten møte en helt ny instans som vil kreve å få et innblikk i familiens mest private saker. Fra barnevernet sitt ståsted kan det i enkelte saker oppfattes at foreldrene «gjør seg vanskelige», men er dette egentlig tilfellet, eller grunner det i noe annet? Frykten for barnevernet er som Fylkesnes mfl. (2015, ss. 91-92) hevder, et kjent fenomen, og mange etniske minoritetsforeldre opplever å få dårlig informasjon om barnevernets rolle og lite opplæring i norske omsorgsverdier, samtidig kan det å ta imot hjelp fra barnevernet være forbundet med usikkerhet, avmakt og mindreverdsfølelse (Bunkholdt, 2017, s. 193) og vi ser vi at etniske minoritetsfamilier kan ha et dårlig utgangspunkt for å møte barneverntjenesten hvor frykt, mangel på informasjon og mindreverdsfølelse kan komme til å prege familiens møte med barnevernet. Fra teoridelen ser vi at vi bruker stereotypier for å vite hvordan vi skal møte nye mennesker (Thorbjørnsrud, 2019, s. 228), samtidig trekker Berg og Paulsen (2015, s. 153) frem at mange opplever at forholdet mellom majoritet og minoritet kan være preget av

et «oss og dem»-syn. Barneverntjenesten kan forsøke å møte familiene på bakgrunn av tidligere erfaringer med medlemmer av samme etniske minoritetsgruppe, men kan oppleves av familiene som dømmende og forutinntatt. Som kjent finnes det en frykt for barneverntjenesten, og frykten er gjerne basert på skrekkhistorier om barnevernsansatte. Stereotypien om barnevernsansatte kan derfor være farget av skrekkeksemplene og kan gjøre at familien ikke har tillit til at barnevernet ønsker det beste for dem. Kan begge parters stereotyper om hverandre forstås som en kilde til utfordring i samarbeidet?

Barnevernsansatte sitter som tidligere nevnt med definisjonsmakten (Thorbjørnsrud, 2019, s. 242) og som (Qureshi, 2005, s. 268) hevder, vil makt og avmakt påvirke kommunikasjonen. Kan maktaspektet forstås som en faktor til utfordring i samarbeidet? Barnevernet befinner seg i en overordnet maktposisjon, og det å komme i kontakt med barneverntjenesten kan som tidligere nevnt oppleves som usikkert og skummelt, hvor foreldrene kan kjenne på følelser av avmakt. Som nevnt tidligere kan familiene komme fra land hvor det ikke er vanlig at staten blander seg inn i familielivet, og derfor kjenner de ikke til hvordan en bør handle i en barnevernssak eller hvilke rettigheter de selv har. En kan stille spørsmål ved om familiene, samarbeider med barnevernet på deres premisser på grunn av usikkerheten, mangel på informasjon og frykt. Barneverntjenesten kan ut ifra definisjonsmakten, definere situasjonen i hjemmet som vold eller oppdragervold. Aadnanes (2020, s. 41) hevder at det å bruke voldsbegrepet kan være problematisk, samtidig trekker Qureshi (2005, s. 272) frem viktigheten av å se på hva og hvordan en kommuniserer. Foreldrene assosierer kanskje ikke et klaps på kinnet med vold, og at barnevernet definerer det som vold kan kanskje oppleves som urettferdig og sårt å høre dersom handlingen er gjort som oppdragelse og ikke for å skade barnet. Foreldrene kan også bli oppfattet av barneverntjenesten som selvopptatte med å «henge seg opp i småting» (Aarseth & Bredal, 2018, s. 174). Derimot trenger det nødvendigvis ikke å være tilfellet. I slike situasjoner kan det være viktig å prøve å forstå hvorfor foreldrene er uenig i bruken av voldsbegrepet i stedet for å se på det som et «feil fokus». Foreldrene kan oppleve at ordbruken er feil eller dømmende, og dersom de er kjent med at vold mot barn er ulovlig, kan frykten for hva som kommer til å skje videre øke. Kan en forstå en slik utfordring som at den ansatte ikke har tenkt over hvordan definisjonsmakten den innehar påvirker hvordan den ordlegger seg og hvordan det oppleves for foreldrene? En måte barnevernsansatte bevisst bedre kan kommunisere med familien på, kan kanskje være å

inkludere familien når de definerer situasjonen og bruke nyansene av voldsbegrepet som vi senere skal se mer på.

I samhandling med etniske minoritetsfamilier kan barneverntjenesten legge frem ting som «noe alle vet» (Nordby mfl., 2013, s. 262) når foreldrene får informasjon om nye og fremmede emner, samtidig som de ofte er redde og fortvilet, som igjen kan gjøre at kognitive funksjoner i større eller mindre grad midlertidig blir svekket (Weele & Fiecko, 2020, s. 139). Kan dette påvirke foreldrenes muligheter til å få med seg nyttig informasjon? At de første møtene med barneverntjenesten er så preget av frykt og engstelse, at de ikke er like mottakelige for ny informasjon. Dersom barnevernsansatte ikke tar i betraktning hvordan de kommuniserer, kan det og ende opp med at foreldrene ikke tørr å stille spørsmål i fare for å fremstå som dumme, og dermed går glipp av nyttig informasjon som kunne styrket og betrygget dem i møtet med barneverntjenesten. Saksbehandlere kan og ende opp med å overfokusere på å informere foreldrene (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 222). Kan barnevernsansatte fokusere for mye på å informere, og for lite på hvordan de informerer? Et viktig poeng kan derfor være at den ansatte ser på egne kommunikasjonsmåter når foreldrene stiller spørsmål. For å være sikker på at foreldrene har forstått informasjonen kan den ansatte eventuelt bevisst legge inn pauser til spørsmål, og å normalisere det å ha spørsmål med å generalisere, med å for eksempel si at «det er mange som lurer på dette», for å motarbeide at foreldrene føler seg dumme som spør.

For å svare på forskningsspørsmålet, kan barnevernsansatte forstå utfordringene på mange andre måter enn at foreldrene bare «gjør seg vanskelige». Stereotypier fra begge parter virker å kunne ha en uheldig effekt på møtet, hvor frykten for barnevernet kan hindre foreldrene i samarbeidet. Usikkerheten rundt barnevernets maktposisjon kan sees som en kilde til utfordring, men kan forsøkes å forhindre med å adressere maktposisjonen og informere foreldrene om deres rettigheter. Kommunikasjonsutfordringer kan forstås som en utfordring som kan komme av at de ansatte ikke tar nok hensyn til måten de kommuniserer på.

2. Er det behov for å ta i bruk nye måter å forstå vold?

I dette kapittelet skal oppgaven diskutere hvordan kulturaspektet kan påvirke arbeidet med vold i etniske minoritetsfamilier. Kulturen vår vil definere hva som er relevante temaer, problemstillinger og synspunkter (Schiefløe, 2011, s. 135). Kan det være viktige aspekter ved familiens situasjon som ikke blir satt søkelys på, ettersom barnevernsansatte, som representanter for majoritetsbefolkningen ikke opplever de samme utfordringene som minoritetsfamiliene, og derfor ikke tenker over dem? Forskningen stiller spørsmål til om etniske minoritetsbarn mottar riktig hjelp til riktig tid (Fylkesnes mfl., 2015, s. 81). Mange barnevernsansatte tolker ofte en bekymring om vold i minoritetsetniske familier som oppdragervold (Aadnanes, 2020, s. 111). Kan det alltid være tilfelle? Eller kan barneverntjenesten tolke volden i familien som oppdragervold og overse andre forklaringer av volden. Det kan skje en kulturalisering av volden når minoritetsfamiliers oppdragervold forklares med kultur, mens den norske oppdragervolden forklares med individuelle faktorer hos foreldrene (Weele mfl., 2011, s. 135). Fra teoridelen ser vi at vår definisjon av situasjonen vil påvirke hvilken hjelp og respons som blir utløst (Aadnanes, 2020, ss. 38-39). Forskningen trekker frem at å skille mellom mild og grov vold ikke er uproblematisk og at mild vold kan som Løvgren mfl. (2017, s. 112) hevder, oppleves som en alvorlig og skremmende hendelse for barnet. Selv om barneverntjenesten vurderer at det er mild vold, kan barnet ha en annen opplevelse. Kan en feil oppfatning av volden utløse feil hjelpetiltak? Barneverntjenesten kan vurdere at familien har behov for hjelp på områder som ikke egentlig har en sammenheng med hvorfor det er vold i familien. Weeles (2011, ss. 122-123) første kategori av volden er vold som blir brukt som omsorgsfull oppdragelse for å korrigere uønsket atferd hos barnet. Ta for eksempel en etnisk minoritetsfamilie som har dårlig råd, hvor for lite penger som regel er kilden til at foreldrenes frustrasjon tas ut over barna. Dersom voldsbruken tolkes av barneverntjenesten som oppdragervold kan familien tilbys råd og veiledning om mer hensiktsmessige oppdragsstiler. Da vil jo familien likevel sitte igjen med akkurat den samme kilden til volden som før og den kan fortsette. For å trekke inn maktaspektet igjen, hevder Skytte (2019, s. 218) at sosialarbeiderens makt ligger i muligheten til å definere klientens virkelighet ut ifra sine egne, og ikke klientens referanserammer. Dersom de ansatte ikke har forståelse for nyansene av vold kan volden tolkes ut fra den ansattes referanserammer og kan bli sett ned på. Kan dette også peke på at det er behov for mer bruk av nyanser av vold? For å forhindre at det eskalerer unødvendig, eller at volden blir bagatellisert, misoppfattet eller at familien ender opp med å ikke få hjelp til de utfordringene de faktisk har.

Som tidligere nevnt er det norske samfunnet barnesentrert, og andre syn på barnet kan bli sett ned på som lite omsorgsfulle (2017, s. 49). Oppdragervold kan dermed også bli sett på som lite omsorgsfullt, men som Nordhaug (2018, ss. 20-21) hevder, er oppdragervolden som oftest basert på vilje og tro om at dette er det beste for barnet. Etniske minoritetsforeldre, som alle andre foreldre ønsker så klart det beste for barna sine, men hvordan dette ser ut, virker å være kulturelt betinget, og hva som betyr å vise kjærlighet i hjemlandet, vil ikke nødvendigvis bety det i Norge. Som nevnt i forskningsdelen ser vi at barnevernsansatte kan ha en for snever eller lite kultursensitiv definisjon av omsorgskompetanse og måter å uttrykke omsorg på (Aarseth & Bredal, 2018, s. 172). For eksempel ser vi at i noen kulturer oppfattes det som et tegn på foreldrenes likegyldighet dersom de ikke bruker streng fysisk disiplin (Weele mfl., 2011, s. 124). Dermed kan det å faktisk bruke oppdragervold bli ansett som å bry seg og vise at foreldrene ønsker det beste for barnet sitt, og i hjemlandet vil det da anees som å ha høy omsorgskompetanse. Å bruke kultursensitivitet i arbeidet betyr å diskutere forskjeller og likheter mellom kulturene (Qureshi, 2005, ss. 269-270). En tydelig likhet som kommer frem kan være at de begge ønsker det beste for barna sine, og metodene som blir brukt er brukt i tro om at det er den beste formen å vise kjærlighet for barnet på. Saksbehandleren kan sammen med foreldrene å se på de positive sidene ved familiekulturen, finne ressurser i familien og støtte dem i å bruke de (Bunkholdt, 2017, s. 199). Ved å finne likheter kan en i samtalen utforske hva som blir verdsatt når det gjelder barneoppdragelse i deres kultur. Teorien peker på at i dialogen er det viktig å få frem hvilke trekk ved oppdragelsen som familien selv vektlegger (Qureshi & Fauske, 2015, s. 250). For å leve opp til det flerkulturelle idealet i Norge kan barnevernet jobbe for at familiene beholder sine kulturelle særtrekk. Ved en kontekstuell forståelse av situasjonen, kan den ansatte se på hvordan individuelle faktorer som psykisk helse, og faktorer rundt familien påvirker situasjonen, som hvordan det er å være etnisk minoritet i Norge og hva det medfører (Qureshi, 2005, s. 269). Ved denne type tilnærming kan barnevernsansatte se på hele konteksten til familiens situasjon, ikke bare at de har annen kulturell bakgrunn. Forskningen peker på at vold i etniske minoritetsfamilier er et sammensatt bilde, og kan deles opp i kulturelle og minoritetsrelaterte faktorer, levekårsfaktorer og flyktningspesifikke faktorer (Berg & Paulsen, 2015, s. 153). For å forstå en konkret barnevernssak kan en ved bruk av en kontekstuell tilnærming undersøke hvordan disse faktorene spiller sammen. Fra forskningen ser vi at de aller fleste etniske minoritetsfamiliene har sammensatte og komplekse problemer med utfordringer på mange områder hvor utfordringene kan forsterke hverandre (Andresen, 2019, s. 20). Saksbehandleren

kan derfor ta utgangspunkt i at etniske minoritetsfamilier kan ha utfordringer og trenge hjelp på flere områder.

Fra teoridelen ser vi at for noen foreldre kan det å flytte til Norge resultere i en så stor avmaktfølelse og mangel på kontroll at de tar opp en ukultur som ikke var i bruk (Weele mfl. 2011, s. 124). En kontekstuell forståelse kan hindre forenklete årsaksforklaringer (Qureshi, 2005, s. 269). Kan en kontekstuell forståelse av familiens situasjon hjelpe saksbehandleren å få en større forståelse for hvordan disse forholdene kan påvirke situasjonen? Weeles (2011, ss. 122-123) andre kategori av volden er vold som er tankeløs overføring av skadelige familietradisjoner. Fra teoridelen ser vi at det er godt dokumentert at vold gjentar seg i generasjoner (Bunkholdt, 2017, s. 155). Forskningen viser at mange som har blitt utsatt for vold som del av oppdragelsen, ønsker å være foreldre på andre måter enn deres egne foreldre, men at det er vanskelig å bryte mønster (Smette & Rosten, 2019, s. 8). Kan disse mønstrene i oppdragelsen være så sterke at de kan bli umulig å endre? Weeles (2011, ss. 122-123) tredje kategori for volden er vold av emosjonelt dysregulerte foreldre som tar frustrasjon ut over barna. For noen minoritetsfamilier kan det bli vanskelig å balansere gamle og nye regler, foreldrerollen og verdier (Qureshi & Fauske, 2015, s. 250). Dette kan vi se fra de som kom til Norge som flyktningbarn, har hatt til dels smertefulle erfaringer fra barndommen på grunn av foreldrenes strev med å håndtere omveltningen (Smette & Rosten, 2019, s. 8). Posisjon foreldrene nå befinner seg i kan være en stor forandring fra slik de levde tidligere og den nye tilværelse handler om å skape kontinuitet, stabilitet og fleksibilitet for å forsøke å mestre de nye omgivelsene (Qureshi & Fauske, 2015, s. 249). Foreldrene som mislykkes med å tilpasse seg de nye omgivelsene kan være i en frustrerende situasjon, spesielt dersom de opplever å miste autoritet overfor sine egne barn. Saksbehandleren kan forstå at denne volden kan være et resultat av frustrasjon knyttet til minoritetstilværelsen, hvor voldsbruken har gått bort i fra å handle om oppdragelse og at eskaleringen ikke er noe de er klar over selv engang. I stedet for å kategorisere volden ut ifra antagelser, kan saksbehandleren gi familien en sjanse til å forklare om volden er knyttet til deres kulturelle bakgrunn, eller om den grunner i noe annet. I stedet for å forklare med kultur, kan en gjøre en vurdering av om oppdragervolden er preget av impulsivitet, ureflektert praksis eller om det er en gjennomtenkt praksis (Weele mfl. 2011, s. 130).

For å svare på det andre forskningsspørsmålet «hvordan kulturaspektet kan påvirke arbeidet med vold i etniske minoritetsfamilier», ser vi at det skjer en kulturalisering av volden i minoritetsfamilier hvor negative sider ved familien blir oppfattet som kulturelle uttrykk. Kulturaspektet åpner for at de ansatte må bruke nye metoder som kultursensitivitet og en kontekstuell tilnærming for å bedre forstå familienes kulturelle uttrykk og for å kunne skille mellom det som er kultur og det som ikke er. Nyansene av volden kan hjelpe saksbehandleren med å forstå situasjonen bedre samtidig som volden kan forveksles med de andre nyansene. Kulturaspektet kan spille en stor rolle i forklaringen og forståelsen til saksbehandleren og dermed hvilke tiltak som kan bli foreslått. Ved å sammenligne teorien og forskningen virker det å komme tydelig frem at det er en rekke faktorer knyttet til det å være etnisk minoritet i Norge som kan påvirke situasjonen, og en kan undre seg over hvorfor barnevernsansatte fortsatt forklarer volden med kultur.

3. Endring og bevaring av foreldrenes oppdragelsesmetoder gjennom veiledning

I det siste diskusjonskapittelet skal oppgaven ta for seg hvordan barnevernsansatte kan legge til rette for god veiledning med etniske minoritetsforeldre etter avdekket voldsbruk. Når barneverntjenesten får kjennskap til familievold, ser vi at responsen ofte er akutt plassering (Kvelling, 2018, s. 139). Samtidig ser vi at de instrumentelle formene for oppdragervold lettere kan bearbejdes med pedagogiske intervensjoner i et kultursensitivt perspektiv (Weele mfl., 2011, s. 123). I alvorlige tilfeller er nok akutt plassering helt riktig, men som tidligere nevnt, viser forskningen at den mindre alvorlige graden er langt mer hyppig enn den mer alvorlige (Hafstad & Augusti, 2019, s. 15). Burde ikke da responsen som oftest være å gi familiene hjelp i form av veiledning? På denne måten kan barneverntjenesten også jobbe etter minste inngripen prinsippet ved at arbeidet med familien skjer i en samlet familie, det biologiske prinsipp ettersom barna da får bli værende med sin biologiske familie, samtidig som barneverntjenesten jobber ut ifra barnets beste. Fra teoridelen ser vi at saksbehandleren bør utvikle dialog knyttet til foreldrenes gode intensjoner, informasjon om skadevirkninger og konkretisering av alternativer (Weele mfl., 2011, s. 136). Kan det da være viktig å informere om konsekvensene av oppdragervolden? Fra forskning ser vi betydningen av at foreldrene kan stille spørsmål og utveksle erfaringer, og viktigheten av å gi foreldrene alternativer og nye verktøy til barneoppdragelse (Haugen mfl., 2018, s. 14). I dialog med foreldrene kan saksbehandleren informere om at barn som har vært utsatt for vold er i faresonen for utvikling

av varige tilpasningsproblemer (Bunkholdt, 2017, s. 142). Ettersom bruken av oppdragervold har til hensikt å korrigere atferd slik at barnet passer inn i samfunnet, kan tilpasningsvansker være noe foreldrene ikke ønsker at barna skal utvikle. Dermed kan en i samtalen anerkjenne at foreldrene gjør sitt beste for å oppdra barnet slik at det skal klare seg i samfunnet, men å informere om at konsekvensene av denne oppdragerstilen kan føre til det motsatte. Saksbehandleren kan deretter gi foreldrene alternativer til oppdragervold som å kreve unnskyldning fra barnet når de gjør uønsket atferd og å gi ros dersom de gjør ønsket atferd. Likevel ser vi at det kan oppleves som helt unaturlig for foreldrene å gi ros og kreve unnskyldning fra barnet (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 230).

Vi ser at etter artikkel 30 i Barnekonvensjonen (1989) skal barneverntjenesten ivareta barnets beste samtidig som familiens kulturelle bakgrunn, men å samtidig sørge for at det ikke blir brukt uhensiktsmessige oppdragerformer. Som Kvello (2018, s. 235) hevder, opplever flere med innvandrerbakgrunn at deres opprinnelseskultur ikke respekteres eller sees på som en ressurs av barnevernsansatte. Dersom saksbehandleren kun fokuserer på volden som er utført og ikke den gode intensjonen bak, kan hele foreldrestilen bli sett ned på. Det å bli møtt med anerkjennelse er utrolig viktig for oss (Fylkesnes mfl. 2015, s. 83). Kan det å ikke bli møtt med anerkjennelse og forståelse påvirke hele foreldreidentiteten til foreldrene? For å legge til rette for god veiledning hvor foreldrene opplever anerkjennelse kan barnevernsansatte forsøke å fokusere på positive og ressurser ved familiens kultur, og styrke foreldrene i å videreutvikle dem. Fra forskningsdelen kom det frem at arbeid med etniske minoriteter, forutsetter mer tid, bedre tilgjengelighet og mer utforskende og sensitive kommunikasjonsstrategier fra saksbehandlerens side (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 222). Foreldreveiledning er samtalebasert, og forutsetter gode språkferdigheter (Kvello, 2018, s. 335). Også, som Rugkåsa mfl. (2017, s. 97) hevder, har de ansatte ofte dårlig tid og må handle raskt i saker med komplekse sosiale problemer. En kan undre seg over hvorvidt rammene barnevernsansatte jobber innen kan hindre dem i å bygge tillit med familiene, og også spesielt med denne gruppen som gjerne behøver enda mer tid.

Ved å se teorien og forskningen sammen, ser vi at ettersom det kan være vanskelig å endre disse mønstrene i oppdragelsen av barn (Nordhaug, 2018, s. 20) og at det som regel krever langsiktig tiltak (Haugen mfl. 2018, s. 15) kan det se ut som at disse sakene krever at de ansatte har nok tid til å kunne gjennomføre bærekraftige tiltak. Den beste kilden til kunnskap

om kulturen er familien selv (Rugkåsa mfl. 2017, s.83), og jo bedre innsikt man får i forståelseshistoriene, jo større er forutsetningene for god kommunikasjon (Nordby mfl. 2013, s. 282). Foreldre må ofte erkjenne åpent og verbalt at de har utøvd vold for å kunne vurderes som å ha endringsvilje (Aarseth & Bredal, 2018, s. 174). Samtidig ser vi at for mange vil det være naturlig å holde tilbake informasjon frem til det er oppnådd tillit til den profesjonelle (Weele mfl. 2011, s. 135). Hvordan kan barneverntjenesten gi foreldrene veiledning uten å ha forstått situasjonen til familien? Som nevnt har tid og tilgjengelighet vært noe som har skapt tillitt (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 224). Uten tid kan den ansatte få utfordringer med å bygge tillit til familien, og uten tillit kan foreldrene oppleve det unaturlig å dele privat informasjon med saksbehandleren. Det kan se ut som disse forholdene kan påvirke hverandre på godt og vondt. Fra forskningen ser vi at å ha samtaler hjemme hos familiene kan gjøre at foreldrene blir mer komfortable med å prate om personlige temaer (Fylkesnes & Netland, 2013, s. 227). Derfor kan annen forutsetning for å kunne ha god veiledning være å tenke gjennom stedet for veiledningen. Hjemme i huset kan familien føle seg tryggere og det kan kanskje oppleves som mer naturlig å snakke om private ting som vold hjemme enn på et ukjent barnevernkontor.

Avslutningsvis har diskusjonsdelen sett på forskningsspørsmålet «hvordan kan barnevernsansatte legge til rette for god veiledning med etniske minoritetsforeldre etter avdekket voldsbruk?». Her ser vi at det er en rekke forutsetninger for god veiledning som trekkes frem fra både teori og forskning. Veiledningen vil gå ut på å både endre det som ikke er bra i oppdragelsen, men å også jobbe for at foreldrene bevarer sitt syn på seg selv som gode foreldre, og at familien bevarer sine kulturelle særtrekk. Med familier som ikke er kjente med systemet krever det tillitt for å kunne samarbeide med barneverntjenesten. For å skape tillit kommer nok tid frem som en uunngåelig faktor. For å bevare og respektere familiens kultur vil det være nødvendig for den ansatte å sammen med foreldrene finne ressurser og bruke dem for å styrke foreldrene.

Avsluttende refleksjoner

Oppgaven har diskutert problemstillingen «Hvordan kan barnevernet ta hensyn til kulturaspektet i møte med minoritetsfamilier med vold i familien?» med bruk av de tre forskningsspørsmålene. Avslutningsvis skal vi se på konklusjonene ved de tre forskningsspørsmålene. Etter å ha diskutert det første forskningsspørsmålet kan vi se at barnevernsansatte kan forstå utfordringene som kan oppstå ut ifra frykt for barnevernet, maktposisjonen barnevernet har og ikke nok tilrettelegging når det kommer til kommunikasjon fra barneverntjenesten. Vi kan se at betydningen av barnevernets maktposisjon kan bli undervurdert eller oversett i kommunikasjon med familiene. Det er tydelig at mangel på informasjon kan grunne i utfordringer, men at informasjonen bør bli gitt på måter som legger til rette for at familiene har mulighet til å få det med seg og som gir foreldrene mulighet til å uttale seg. Fra undersøkelse av det andre forskningsspørsmålet ser vi at kulturaspektet kan påvirke arbeidet med vold i familiene på flere måter. Kulturbakgrunnen kan være en ressurs, men blir ofte sett på, og behandlet som det motsatte. Kulturalisering skjer dersom den ansatte forstår volden som et uttrykk for kulturen og ikke som noe annet. Samtidig kan kulturaspektet i enkelte tilfeller ikke bli tatt nok hensyn til. Vi ser at begge tilfeller er avgjørende for hvilken hjelp de får. En kontekstuell forståelse av familiens situasjon legger til grunn en mer kultursensitiv og nysgjerrig holdning til hva grunnen faktisk er til at volden har oppstått i familien. En kontekstuell forståelse av familiens situasjon krever også tid for å få undersøkt flere deler av familiens liv, men legger til rette for at familiene kan få hjelp med det de faktisk trenger hjelp med, slik at de kan oppnå denne treffsikkerheten i arbeidet som vi var inne på innledningsvis. En kultursensitiv holdning kan bidra til forståelse og anerkjennelse for at volden kommer fra hva familiens kultur anser som god barneoppdragelse, i stedet for å fordømme og stigmatisere på bakgrunn av egen oppfatning av oppdragervold. Saksbehandleren skal ikke bare forklare ulike fenomener som resultat av kultur, men forhold rundt det å ha en annen kultur skal heller ikke oversees som betydelige for familiens situasjon. Etter undersøkelse av det tredje forskningsspørsmålet kan vi se at ser vi at barneverntjenesten kan legge til rette for god veiledning ved å fokusere på god kommunikasjon på tross av kulturforskjeller og bygge tillit og forståelse for hverandres synspunkter. Dette ser ut til å kreve ekstra tid av saksbehandleren.

Avslutning

Avslutningsvis kan en se at det er store muligheter og behov for å tenke nytt om temaet. Vi kan konkludere med at saksbehandleren må møte etniske minoritetsforeldre med flere tanker i hodet på samme tid for å ta hensyn til kulturaspektet når det er snakk om vold i hjemmet. På den ene siden kan volden være et resultat av kulturen foreldrene tilhører, og gjort på grunnlag av kjærlighet for barnet. På den andre siden kan volden være knyttet til forhold som ikke grunner i normer fra en kultur, men andre forhold knyttet til det å være etnisk minoritetsperson i Norge. For å avdekke om det er det ene eller det andre kan en se at fremgangsmåtene bygger på det samme: Å møte familiene med åpenhet, nysgjerrighet og anerkjennelse i stedet for å trekke slutninger og forhåndsdomme basert på stereotypier, samt å være bevisst på hvordan barneverntjenestens maktposisjon og at egen kulturell bakgrunn kan legge føringer for yrkesutøvelsen. Tidsaspektet ser ut til å gå igjen som en avgjørende faktor for mye av arbeidet. Å bygge tillitsfulle relasjoner og å få en helhetlig forståelse ser ut til å kreve tid. Konsekvensene av oppgaven kan være at de ansatte øker refleksjonen rundt hvordan den andres og ens egen kultur påvirker arbeid med vold i minoritetsfamilier og hvordan vi forstår voldsbegrepet. Samtidig vil rammene som tid og ressurser være vanskelig for de ansatte å forbedre med å øke kulturkunnskapen, men vil kreve endringer på høyere plan for at saksbehandlerne skal få mer ressurser slik at de får bedre tid med familiene som det.

Litteraturliste

- Aadnanes, M. (2020). *Vold mot barn og unge i nære relasjoner – Barnevernfaglig kunnskap*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Andersen, P. L., Smette, I., & Bredal, A. (2020). Ungdoms voldsutsatthet og foreldres landbakgrunn. I A. Bredal, H. Eggebø, & A. M. Eriksen, *Vold i nære relasjoner i et mangfoldig Norge* (ss. 167-195). Oslo: Cappelen Damm Akademiske.
- Andresen, J. F. (2019). *Det å reise vasker øynene - Gjennomgang av 106 barnevernsaker*. Oslo: Statens helsetilsyn. Hentet fra https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2019/helsetilsynet_rapport_unummerert_gjennomgang_106_barnevernsaker.pdf
- Aarseth, M. F., & Bredal, A. (2018). *Omsorgsovertakelser og etniske minoriteter En gjennomgang av saker i fylkesnemnda*. Velferdsforskningsinstituttet NOVA: Velferdsforskningsinstituttet NOVA. Hentet fra http://flyktning.helsekompetanse.no/sites/flyktning.helsekompetanse.no/files/Omsorgsovertakelser_og_etniske_minoriteter_En_gjennomgang_av_saker_i_fylk.PDF
- Barne- og likestillingsdepartementet (2015-2016), *Familien - ansvar, frihet og valgmuligheter*. (Meld. St. 24 (2015-2016)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-24-20152016/id2483146/>
- Barnekonvensjonen. (1989). Konvensjon om barnets rettigheter (20-11-1989 nr 1 Multilateral). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/1989-11-20-1?q=konvensjon%20om%20barnets%20rettigheter>
- Barneloven. (1981). Lov om barn og foreldre. (LOV-1981-04-08-7). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-04-08-7?q=barneloven>
- Barnevernloven. (1992). Lov om barneverntjenester. (LOV-1992-07-17-100). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-07-17-100>

- Bø, B. P. (2015). Det flerkulturelle barnevernsarbeidet - utfordringer, erfaringer og kompetansebehov. I M. S. Kaya, A. Høgmo, & H. Fauske, *Integrasjon og mangfold - utfordringer for sosialarbeideren* (ss. 206-232). Oslo: Cappelen Damm.
- Berg, B., & Paulsen, V. (2015, 06 17). Myter eller realiteter? Møter mellom innvandrere og barnevernet. *Tidsskriftet Norges barnevern*, ss. 152-155.
- Bredal, A., Eggebø, H., & Eriksen, A. M. (2020). Mangfold i forskning på vold i nære relasjoner. I A. Bredal, H. Eggebø, & A. M. Eriksen, *Vold i nære relasjoner i et mangfoldig Norge* (ss. 9-30). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Bufdir. (2021, juli 08). *Barnevernstiltak til barn med innvandrerbakgrunn*. Hentet fra Bufdir: https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern/Barnevernstiltak_blant_barn_med_ulik_landbakgrunn/
- Bunkholdt, V. (2017). Barns omsorgsmiljø og barns reaksjoner. I V. Bunkholdt, & I. Kvaran, *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* (ss. 118-148). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Bunkholdt, V. (2017). Foreldrestøttende tiltak. I V. Bunkholdt, & I. Kvaran, *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* (ss. 192-213). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Bunkholdt, V. (2017). Observasjon av foreldres og familiens situasjon - Beskyttelse mot risiko for omsorgssvikt. I V. Bunkholdt, & I. Kvaran, *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* (ss. 149-167). Oslo: Gyldendal Akademiske.
- Clemet, K. (2022, januar 18). *Nyanser er viktige når vi skal definere vold og overgrep*. Hentet fra Aftenposten: <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/0GO9p6/nyanser-er-viktige-naar-vi-skal-definere-vold-og-overgrep>
- Fylkesnes, M. K., & Netland, M. (2013, 03 14). God praksis i møte med etniske minoritetsfamilier i barnevernet: saksbehandleres og foreldres erfaringer. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, ss. 221-235. Hentet fra

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1891-1838-2012-04-02>

Fylkesnes, M. K., Iversen, A. C., Bjørknes, R., & Nygren, L. (2015, 0 17). Frykten for barnevernet - En undersøkelse av etniske minoritetsforeldres oppfatninger. *Tidsskriftet Norges barnevern*, ss. 81-96. Hentet fra <https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1891-1838-2015-02-02>

Hafstad, G. S., & Augusti, E.-M. (2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten - En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress A/S. Hentet fra https://www.nkvts.no/content/uploads/2019/10/Rapport_4_19_UEVO.pdf

Haugen, G. D., Paulsen, V., & Caspersen, J. (2018, 02 01). Barnevernets forebyggende arbeid mot vold i minoritetsfamilier. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, s. 16. Hentet fra <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1891-1838-2018-01-02>

Holm, A. J. (2022, januar 16). *Mishandling i hjemmet skjer. Vi kan ikke se bort fra realiteten*. Hentet fra Aftenposten.no: <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/8QWK32/mishandling-i-hjemmet-skjer-vi-kan-ikke-se-bort-fra-realiteten>

Jensen, M. R. (2022). Litteratursøk - Å finne den relevante litteraturen. I I. Stuvøy, G. Tøndel, & A. Tjora, *En smak av forskning - Bacheloroppgaven som prosjekt, prosess og produkt* (ss. 115-123). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Jensen, P. (2016). *Ansikt til ansikt - Kommunikasjons- og familieperspektivet i helse- og sosialarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Justis- og beredskapsdepartementet (2012-2013), *Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner - Det handler om å leve*. (Meld. St. 15 (2012-2013)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-15-20122013/id716442/?ch=1>

- Kvaran, I. (2017). Barnevernets samfunnsoppdrag. I V. Bunkholdt, & I. Kvaran, *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* (ss. 16-40). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Kvello, Ø. (2018). *Barn i risiko: skadelige omsorgssituasjoner (2.utg.)*. Oslo: Gyldendal.
- Løvgren, M., Stefansen, K., Smette, I., & Mossige, S. (2017, 06 21). Barn og unges utsatthet for fysisk vold fra foreldre. Endringer i mild og grov vold fra 2007 til 2015. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, ss. 110-124.
<https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1891-1838-2017-02-04>
- Letvik, H., Skogstrøm, L., & Dragland, L. L. (2016, 04 22). - *All vold er skadelig, men det er forskjell på vold*. Hentet fra Aftenposten:
<https://www.aftenposten.no/norge/i/VRzKl/all-vold-er-skadelig-men-det-er-forskjell-paa-vold>
- Nordby, H., Bennin, C., & Buer, B. A. (2013). *Etikk i barnevern*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Nordhaug, I. (2018). *Kva ser vi - kva gjer vi? : omsorgssvikt, vald og seksuelle overgrep : skulen og barnehagen sine oppgaver*. Bergen: fagbokforlaget.
- Qureshi, N. A. (2005, 11 11). Profesjonell kultursensitivitet framfor faglig etnisentrisme. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, ss. 261 - 274.
<https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1504-3010-2005-03-05>
- Qureshi, N. A., & Fauske, H. (2015). Barnevernsfaglig arbeid med minoritetsetniske familier. I M. S. Kaya, A. Høgmo, & H. Fauske, *Integrasjon og mangfold - utfordringer for sosialarbeideren* (ss. 233-262). Oslo: Cappelen Damm.
- Rugkåsa, M., Ylvisaker, S., & Eide, K. (2017). *Barnevern i et minoritetsperspektiv - Sosialt arbeid med barn og familier*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Sandaunet, A.-G., & Eriksen, S. H. (2022). Den teoretiske bacheloroppgaven. I I. Stuvøy, G. Tøndel, & A. Tjora, *En smak av forskning - Bacheloroppgaven som prosjekt, prosess og produkt* (ss. 177-184). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

- Schieflo, P. M. (2011). *Mennesker og samfunn - innføring i sosiologisk forståelse*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Skytte, M. (2019). *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal.
- Smette, I., & Rosten, M. G. (2019). *Et iakt tatt foreldreskap – Om å være minoritet i Norge*. Oslo: Velferdsforskningsinstituttet NOVA. Hentet fra <https://www.buudir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00004883>
- Sommerfeldt, M. B., Hauge, M.-I., & Øvrelien, C. (2014). *Minoritetsetniske barn og unge og vold i hjemmet - Utsatthet og sosialfaglig arbeid*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress A/S. Hentet fra <https://www.nkvts.no/content/uploads/2015/08/minoritetsetniske-barn-og-unge.pdf>
- Thorbjørnsrud, B. (2019). Kultur, helse og sykdom. I M. Rugkåsa, & E. Brodtkorb, *Mellom mennesker og samfunn - Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene* (ss. 253-286). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Thoresen, S., & Hjemdal, O. K. (2014). *Vold og voldtekt i Norge - En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress A/S. Hentet fra https://www.nkvts.no/content/uploads/2015/11/vold_og_voldtekt_i_norge.pdf
- Weele, J. V, Ansar, N., & Castro, Y. (2011). Møte med foreldre som bruker oppdragervold - erfaringer fra arbeid med minoritetsforeldre. I U. Heltne, & P. Ø. Steinsvåg, *Barn som lever med vold i familien - Grunnlag for beskyttelse og hjelp* (ss. 120-136). Oslo: Universitetsforlaget.
- Weele, J. V, & Fiecko, E. M. (2020, 05 29). Kulturelle fallgruver i vurderinger av foreldrenes omsorgsevne. *Familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*, ss. 126-147. Hentet fra <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.0809-9553-2020-02-04>